

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Řezáčova 3,

Řezáčova 3, 624 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 787

Termín konání komplexní inspekce: 13. – 14. květen 2003

Čj.:	122 577/03 - 5186
Signatura:	kl2aw117

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřskou školu zřídila městská část Brno–Komín jako svoji příspěvkovou organizaci v roce 1999. Letos ji navštěvuje celkem 94 dětí (z toho 11 s krátkodobou docházkou na 5 dní v měsíci), rozdělených do čtyř tříd. Jedna třída je speciálně logopedická, zabezpečující individuální logopedickou péči. Stanovená kapacita školy je 100 dětí. Mateřská škola sdružuje školní jídelnu s kapacitou 200 jídel denně (tato nebyla předmětem inspekce). Výchova a vzdělávání se řídí vytvořeným školním programem, zaměřeným na rozvíjení řečových schopností, estetických dovedností a postupnou přípravu dětí na školu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zajišťuje osm učitelek včetně ředitelky školy. Dvě z nich zcela nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, požadované vzdělání si však doplňují studiem a kvalita jejich práce s dětmi je na velmi dobré úrovni. Pracovní doba učitelek i doba jejich souběžného působení je rozvržena promyšleně a efektivně vzhledem k výchovně-vzdělávací práci i individuálním potřebám dětí. Jedna učitelka pracuje na zkrácený úvazek. Ve speciální logopedické třídě zajišťují odbornou logopedickou péči dvě učitelky s vysokoškolským vzděláním.

Při vedení a řízení svých zaměstnanců uplatňuje ředitelka jak své dobré managementské schopnosti a odborné vzdělání, tak i dlouholeté řídicí zkušenosti a přirozenou autoritu. Kontrolní činnost a její cíle si stanovila v ročním plánu, v praxi ji však realizuje spíše operativním způsobem. Při průběhu a závěrech hospitací sleduje více povrchní skutečnosti, hlubšími souvislostmi a provázaností s plánováním výchovně-vzdělávacích cílů se zabývá méně. Také metodické vedení začínající učitelky a dvou nekvalifikovaných učitelek je spíše nahodilé a neposkytuje tak účinnou zpětná vazba. V současné době se činnost ředitelky více zaměřuje na řešení provozních problémů a zajišťování náležitých oprav budovy než na pedagogickou oblast školy.

Většina učitelek se dále aktivně vzdělává a vedení školy jejich zájem podporuje. Navštěvují hlavně akreditované kurzy a semináře Pedagogického centra Brno (edukativně-stimulační skupiny pro rodiče s dětmi před odchodem do základní školy, výtvarné techniky, školení k novému Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání, kurz managementu pro řídicí pracovníky a další). Své poznatky a zkušenosti si vzájemně předávají na pedagogických radách a využívají je při práci s dětmi. Své zaměstnance hodnotí ředitelka diferencovaně na základě vypracovaných a zveřejněných kritérií.

Organizace činnosti školy je zpracovaná v Organizačním a Vnitřním řádu školy, se kterými byli seznámeni rodiče i zaměstnanci při zahájení školního roku. Provozní řád je funkční a

přehledný. Informační systém školy probíhá mezi zaměstnanci dohodnutým způsobem, směrem k rodičům však nepostihuje všechny oblasti činnosti školy.

Při mateřské škole je ustanoveno Sdružení rodičů, řádně zaregistrované v roce 1992. Jeho spoluúčast na výchovně-vzdělávací práci školy je dle sdělení ředitelky spíše formální. Pedagogický sbor organizuje v průběhu školního roku vzájemná setkávání za účelem rozvíjení neformálních vztahů rodiny školy. Přípravuje pro děti, rodiče i veřejnost výstavy, tradiční slavnosti. V odpoledních hodinách probíhá v mateřské škole zájmový kroužek keramiky a logopedická poradna - nejen pro děti zdejší školy.

V rámci bezproblémového přechodu dětí do školy spolupracuje mateřská škola se Základní školou Pastviny v Brně. Uskutečňují se vzájemné návštěvy před zápisem dětí, předplavecká výchova ve školním bazénu, společné výstavy dětských výtvarných prací. S obecním úřadem spojuje mateřskou školu mimo jiné několik tradičních akcí během roku - vítání občánků, přání pro seniory s programem dětí. Mateřská škola se na veřejnosti prezentuje prostřednictvím vytvořené internetové stránky, občasnými informačními články do místních novin, pro rodiče a děti vydává 1x za měsíc zábavný a vzdělávací časopis Komínek.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce byly celkově hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je umístěna v jednopatrové, účelově postavené budově z roku 1977. Materiálně-technické vybavení je staré, opotřebované a je zřejmé, že nebylo delší dobu inovováno. V uplynulém období byly většinou v budově školy prováděny jen naléhavé opravy a řešeny havarijní situace. Přilehlá velká zahrada se vzrostlými stromy je vybavena dřevěnými a kovovými prolézačkami a pískovišti. Děti zde mohou příjemně trávit část svého pobytu v mateřské škole a účelné zařízení využívat k pohybovým i rekreačním aktivitám.

Výchovně-vzdělávací práce i odpočinek dětí probíhají v prostorných a funkčně vybavených třídách, které splňují estetická, psychohygienická i bezpečnostní hlediska. Každá třída má samostatný vchod, vlastní šatnu, sociální zařízení pro děti i dospělé, přípravnou kuchyňku i dostatečné prostory k ukládání hraček a pomůcek. Zastřešenou terasu v prvním patře využívají ke hrám a pohybovým činnostem příležitostně děti všech tříd. V přízemí budovy je účelně zařízená a speciálními pomůckami vybavená logopedická pracovna.

V celé škole převažuje starý a opotřebovaný nábytek, který si učitelky samy natřely a upravily. Ředitelka postupně vybavuje třídy novým sedacím nábytkem, který svými rozměry odpovídá rozdílné výšce dětí ve věkově smíšených třídách. Průběžně obnovuje zásobu pomůcek a hraček a doplňuje jak učitelskou, tak i dětskou knihovnu. Ve speciální logopedické třídě mají děti dostatečné množství moderních speciálních pomůcek a hraček. Všechn materiál, včetně výtvarného, je vhodně umístěn v dosahu dětí. Pro postupnou modernizaci vnitřního zařízení a vybavení školy má ředitelka zpracovaný plán. V rámci své kontrolní a hospitační činnosti ve třídách sleduje účelné a efektivní využívání hraček a pomůcek a na jejím základě stanovuje další opatření ke zlepšování stavu materiálního zázemí.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Ředitelka zpracovala *Projekt dlouhodobé koncepce*, jež má obecný charakter. Školní vzdělávací program vychází ze současných požadavků uváděných v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22). V návaznosti na tento materiál učitelky zpracovaly třídní vzdělávací program, který je členěn do pěti podtémat a dále do tematických částí. Má zatím pracovní charakter a přestože směřuje k současnému pojetí předškolní výchovy, logicky propojený celek netvoří.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, průkazným způsobem zachycuje průběh výchovně-vzdělávacích činností.

Poznatky a zkušenosti získané při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů si předávají učitelky hlavně na pedagogických radách. Dále zpracovávají písemná hodnocení, které mají spíše popisný charakter. Chybí analytický přístup s postihnutím souvislostí a návrhem postupů pro další plánování výchovně-vzdělávací práce. Ředitelka věnuje kontrole naplňování pedagogických cílů v současné době menší pozornost.

Systém kontroly při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů není zcela funkční a účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Činnosti dětí probíhaly v dostatečně a podnětně vybavených třídách. Plánovaná příprava výchovně vzdělávací práce vycházela z třídních programů a konkretizovala obecně pojatý školní program. Stanovené cíle většinou odpovídaly věkovým i individuálním schopnostem dětí. Méně ujasněný byl záměr spontánních činností, jež učitelky často zaměřovaly s cíli aktivit řízených. Během her učitelky motivovaly děti pestrou nabídkou hraček a pomůcek, ale ponechávaly jim také volný prostor k samostatně zvoleným hrám i přirozenému pohybu. Oslovovaly děti převážně individuálně, podporovaly v nich pocit bezpečí a důvěry. Vztahy mezi dětmi ve třídách byly kamarádké, kultivované, se snahou si pomáhat.

Při řízených činnostech využívaly učitelky k aktivování a inspiraci dětí většinou jejich přímou zkušenost a až na malé výjimky společně předchozí zážitky. Cíleně volenými otázkami rozvíjely řečový projev a komunikační schopnosti dětí. Kladným, i když občas neadresným hodnocením podporovaly jejich sebedůvěru a samostatnost. V ojedinělých případech se při hromadně vedených činnostech projevovala mezi dětmi drobná nedorozumění, která učitelka řešila až dodatečně stanovenými pravidly. Spontánní a řízené činnosti se dařilo vzájemně nenásilně propojovat, zvolené formy práce umožňovaly dětem hry jak ve skupinkách, tak individuálně. Jen zřídka se stávalo, že se děti musely přizpůsobit pokynu učitelky a nedokončily svoji započatou hru. Ze speciálně logopedické třídy si učitelka odváděla děti do logopedické

pracovny ke cvičení ohleduplně, aby jim příliš nezasahovala do právě realizovaných činností. Ve většině třídách byly více využívány skupinové a individuální formy práce, při nichž měly učitelky více možností reagovat na potřeby jednotlivých dětí.

Vzhledem k dodržování psychohygienických podmínek respektoval stanovený režim vhodné střídání rušnějších aktivit s klidovými, dané intervaly mezi jídly i dobu pobytu dětí venku. Celodenní pitný režim byl ve všech třídách zavedený a dětmi přirozeně využíván. Umožněná byla také individuální potřeba spánku po obědě – děti, které po určité době relaxace neusnuly si mohly hrát, nebo s nimi učitelka individuálně pracovala. Ve všech třídách vládla příjemná a spokojená atmosféra.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybovým činnostem a rozvoji jemné motoriky věnovaly učitelky cílenou a dostatečnou pozornost. Při sebeobsluze byly děti většinou samostatné, chyběla však větší důslednost při upevňování hygienických návyků, vedení ke kulturnímu stolování, správnému zacházení s příborem. Učitelky vedly děti k osvojování zdvořilostních návyků, což se projevovalo v jejich ohleduplném a kultivovaném chování. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá věku. Děti se projevovaly sebevědomě, většinou dovedly samostatně řešit vzniklé situace, spolupracovat s ostatními i přijímat různé sociální role. Úroveň získaných poznatků o okolním světě a také o životním prostředí byla na dobré úrovni. Časté manipulace a experimentování s moderními hračkami podporovaly rozvoj logického a pojmového myšlení dětí. Přiměřená pozornost, až na malé výjimky, byla věnována rozvíjení dětské fantazie, představivosti a tvořivosti při hrách a zvláště při výtvarných činnostech.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina ze dne 13. 12. 2000 s účinností od 1. 1. 2001 není v souladu s Rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 24. 1. 2000 s účinností od 14. 6. 1999. Název příspěvkové organizace ve Zřizovací listině je zapsán: Mateřská škola Brno, Řezáčova 3, příspěvková organizace. Název v Rozhodnutí o změně zařazení: Mateřská škola, Brno, Řezáčova 3.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 13. 12. 2000 s účinností od 1. 1. 2001
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 24. 1. 2000 s účinností od 1. 2. 2000
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V - 01 podle stavu k 30. 9. 2002
4. Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě ředitelkou školy ze dne 1. 1. 2002
5. Inspekční zpráva o poslední provedené kontrole ze dne 16. října 1998, č.j. 121 251/98-11066
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
7. Organizační řád školy
8. Vnitřní řád školy
9. Režim dne dětí ve třídách
10. Personální dokumentace – doklady o ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků působících ve škole školním roce 2002/2003
11. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
12. Pracovní doba zaměstnanců
13. Vnitřní platový předpis 2002/2003
14. Přehledy výchovné práce
15. Evidence dětí – seznamy, evidenční listy, přehledy docházky,
16. Rozhodnutí o přijetí dětí
17. Záznamy o dětech
18. Kniha úrazů
19. Jednací protokol
20. Dotazník pro ředitele mateřské školy
21. Dotazníky pro rodiče

ZÁVĚR

Přestože dvě z učitelek zatím nesplňují požadovanou kvalifikaci, úroveň práce s dětmi to negativně neovlivňuje. Všechny pracovnice mají zájem o rozšiřování svého odborného vzdělání a v rámci chodu školy dobře spolupracují. Ředitelka má přehled o nových trendech předškolní výchovy, v současné době je však nucena se více věnovat zajišťování rozsáhlých oprav budovy školy. Málo promyšlený byl způsob informovanosti rodičů o koncepci školy a jejím výchovně-vzdělávacím programu v průběhu roku.

Prostorové podmínky školy včetně dobře udržované a vybavené zahrady poskytují velmi dobré podmínky pro výchovně-vzdělávací činnosti. Modernizace hraček a pomůcek je zajištěna hlavně ve speciální logopedické třídě. Zařízení místností, kde si děti hrají a odpočívají, je dosti opotřebované, přesto však díky snaze a vynalézavosti učitelek zatím plní svoji funkci.

Ve výchovně-vzdělávací práci se pozitivně projevilo zaměření školy na rozvoj řečových schopností a kulturně estetických dovedností dětí. Potřeba vyrovnání spontánních a řízených činností dětí byla ve většině případech uspokojena. Komunikace mezi dětmi byla přátelská a na velmi dobré úrovni. Při práci s četnými výtvarnými materiály byly děti vedeny k rozvoji tvořivosti, pracovaly aktivně a s chutí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Běťáková	Ivana Běťáková, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová, v.r.

Kontrolní pracovníci ČŠI

Marta Haltmarová

V Brně dne 9. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Zdena Čanderlová

Zdena Čanderlová, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	2. 7. 2003	799/03 - 5186
Zřizovatel	2. 7. 2003	800//03 - 5186

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány